Dosarul nr. 5r-676/2025
PIGD 4-25117629-15-5r-18082025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

11 septembrie 2025 **municipiul Cahul**

Judecătoria Cahul, sediul Central
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Aliona Sârbu
Grefier Livia Moldovanu

Cu participarea:
Contestatarului Baboglo Nicolai
Interpretului Ivanov Raisa
În lipsa:
Agentului constatator din cadrul Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție, Guțu Dmitri, fiind citat legal

a examinat în şedinţă de judecată publică, contestația depusă de Baboglo Nicolai împotriva încheierii agentului constatator din cadrul Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție, Guțu Dmitri, nr. 11/7-498 din 30 iulie 2025 privind examinarea materialului înregistrat în cancelaria Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție cu nr. 1000 din 02 iunie 2025, pe faptele pretins ilegale ale primarului s. Copceac, UTA Găgăuzia,-

C O N S T A T Ă :

La 13 august 2025, în Judecătoria Cahul, sediul Central, a fost înregistrată contestația depusă de Baboglo Nicolai împotriva încheierii agentului constatator din cadrul Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție, Guțu Dmitri, nr. 11/7-498 din 30 iulie 2025 privind examinarea materialului înregistrat în cancelaria Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție cu nr. 1000 din 02 iunie 2025, pe faptele pretins ilegale ale primarului s. Copceac, UTA Găgăuzia. (f.d. 4-5)

Potrivit contestației, se solicită anularea încheierii agentului constatator din cadrul Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție nr. 11/7-498 din 30 iulie 2025 privind examinarea materialului înregistrat în cancelaria Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție cu nr. 1000 din 02 iunie 2025 și începerea procesului penal în vederea audierii consilierilor referitor la modificările bugetului local pentru anul 2024 în partea veniturilor și cheltuielilor în lipsa deciziei consiliului local, motivele de fapt și de drept fiind expuse în contestație.

Ulterior, la 26 august 2025, Baboglo Nicolai a depus contestației suplimentară, invocând aceleași solicitări, însă expunându-se suplimentar asupra motivelor de fapt și de drept. (f.d. 23-24)

Argumentele participanților la proces

Contestatarul Baboglo Nicolai, în ședință de judecată, a susținut contestația depusă și a solicitat admiterea acesteia, pe motivele de fapt și de drept invocate.

Agentul constatator din cadrul Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție, Guțu Dmitri, fiind înștiințat legal despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința de judecată nu s-a prezentat. Totodată, prin referința depusă la 25 august 2025, Direcția Generală Teritorială Sud a Centrului Național Anticorupție, în persoana șefului Țărnă Alexandru, a solicitat respingerea contestației ca fiind neîntemeiată și examinarea cauzei în lipsa agentului constatator Guțu Dmitri. (f.d. 21-22)

Aprecierea instanței de judecată

Audiind părțile prezente în ședința de judecată, studiind materialele dosarului, instanța de judecată concluzionează următoarele considerente.

Potrivit art. 448 alin. (1) Cod contravențional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447[1] alin. (8).*

Instanța de judecată stabilește că, prin scrisoarea nr. 11/7-967 din 30 iulie 2025, Baboglo Nicolai a fost informat despre hotărârea Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție emisă pe marginea materialului înregistrat în cancelaria Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție cu nr. 1000 din 02 iunie 2025, pe faptele pretins ilegale ale primarului s. Copceac, UTA Găgăuzia, însă la materialele cauzei lipsește dovada recepționării corespondenței de către contestatar.

Ca urmare, ținând cont de prevederile art. 448 din Codul contravențional și circumstanțele constatate supra, se conchide că contestația este depusă în termen.

Din materialele cauzei rezultă că, la 02 iunie 2025, în cancelaria Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție, sub nr. 1000, a fost înregistrată plângerea lui Baboglo Nicolai, prin care se solicită investigarea și atragerea la răspundere a primarului s. Copceac UTA Găgăuzia, Garizan Oleg.

Potrivit plângerii, Baboglo Nicolai solicită tragerea la răspundere a administratorului bugetului public al Primăriei Copceac, UTA Găgăuzia, în persoana primarului localității, care în mod samavolnic, în lipsa unei decizii a consiliului local, a majorat partea de venituri a bugetului (impozitul pentru terenuri) pentru anul 2024 de la 800 000 la 1 600 000 lei, dar și a dispus folosirea acestora, respectiva încălcare urmează a fi examinată conform art. 328 alin. (2) din Codul penal. (f.d. 12)

La 30 iulie 2025, agentul constatator din cadrul Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție, Guțu Dmitri, a emis încheiere cu privire la plângerea depusă, potrivit căreia, s-a încetat examinarea plângerii, cu transmiterea materialului înregistrat cu nr. 1000 din 02 iunie 2025 în arhivă. (f.d. 15-16 verso)

Nefiind de acord cu încheierea în cauză, Baboglo Nicolai, la 13 august 2025, în baza art. 448 din Codul contravențional, a depus contestație împotriva încheierii agentului constatator din cadrul Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție, Guțu Dmitri, nr. 11/7-498 din 30 iulie 2025 privind examinarea materialului înregistrat în cancelaria Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție cu nr. 1000 din 02 iunie 2025, pe faptele pretins ilegale ale primarului s. Copceac, UTA Găgăuzia.

Potrivit art. 374 alin. (2)-(3) din Codul contravențional, *procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârşirea contravenţiei. Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârşirea contravenţiei. Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

De asemenea, potrivit art. 425 alin. (1), (2) din Codul contravenţional, *probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.*

Articolul 440 alin. (1) din Codul contravențional prevede că, *constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.*

Iar conform cerințelor art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, *examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.*

Instanța de judecată reține că, plângerea depusă de Baboglo Nicolai a fost examinată superficial de către agentul constatator din cadrul Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție, Guțu Dmitri. Astfel, potrivit plângerii se solicită tragerea la răspundere a administratorului bugetului public al Primăriei Copceac, UTA Găgăuzia, în persoana primarului localității, care în mod samavolnic, în lipsa unei decizii a consiliului local, a majorat partea de venituri a bugetului (impozitul pentru terenuri) pentru anul 2024 de la 800 000 la 1 600 000 lei, dar și a dispus folosirea acestora, și nu a examinat plîngerea prin prisma presupusei infracțiuni comise art. 328 alin. (2) din Codul penal. Însă,

la caz, nu este clar din conținutul căror circumstanțe agentul constatator a ajuns la concluzia de încetare a examinării plângerii.

Instanța de judecată constată că, în cadrul examinării plângerii, agentul constatator a dispus și efectuat unele acțiuni, și anume, a solicitat explicații de la Primăria s. Copceac, UTA Găgăuzia, astfel că, la 06 iunie 2025, primarul-interimar Talmaci A. a remis în adresa Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție explicații solicitate, explicații care, de fapt, au și stat la baza emiterii încheierii nr. 11/7-498 din 30 iulie 2025. Or, în afara explicațiilor oferite de primarul-interimar al s. Copceac, UTA Găgăuzia, Talmaci A., la care a fost anexată decizia Consiliului sătesc Copceac, UTA Găgăuzia, din 06 februarie 2023 „Cu privire la concretizarea bugetului", decizie care nici nu este semnată de președintele ședinței, alte probe la materialul înregistrat cu nr. 1000 din 02 iunie 2025 agentul constatator nu a acumulat.

În sensul dat, instanța de judecată notează că, agentul constatator urma să efectueze o cercetare amplă și o analiză multi-aspectuală, la caz, agentul constatator urma să audieze, în primul rând, semnatarul plângerii – Baboglo Nicolai, dar și persoana vizată în plângere – primarului s. Copceac UTA Găgăuzia.

În aceeași ordine de idei, instanța de judecată atestă că, agentul constatator în motivarea încheierii indică că, la ***15 decembrie 2023***, a avut loc ședința Consiliului sătesc Copceac, iar în cadrul acestei ședințe a fost discutată chestiunea „Cu privire la stabilirea cotelor de impozit pe bunuri imobiliare și a impozitului pe teren pentru anul 2024".

În continuare, agentul constatator indică că, conform pct. 17/5 al Procesului-verbal nr. 17 al ședinței Consiliului sătesc Copceac din ***15 decembrie 2024***, perceptorul de taxe al primăriei, Zorba Nadejda, a propus proiectul de decizie privitor la aprobarea cotelor impozitului pe bunuri imobiliare și funciare pentru anul 2024, în conformitate cu anexa la prezentul proces-verbal. De asemenea, președintele Comisiei pentru economie, buget și comerț, legalitate și ordine publică, Colioglo Anatoli, a luat cuvântul și a indicat că, în urma analizei acestei chestiuni, Comisia a decis aprobarea cotelor impozitului pe bunuri imobiliare și funciare pentru anul 2024, iar consilierul Dragan Nicolai a propus aprobarea termenelor de plată a impozitului pe bunuri imobiliare până la ***01 septembrie 2024***. Astfel, cu 12 voturi pro, a fost adoptată decizia nr. 17/5 din 15 decembrie 2023 „Cu privire la stabilirea cotelor impozitului pe bunuri imobiliare și a impozitului pe teren pentru anul 2024", fiind stabilit termenul limită plată a impozitului pe teren până la 01 septembrie 2024, la un preț de 3 lei per băncuță/grădină, fără a se acorda plata preferențială, iar respectiva decizie a stat la baza majorării bugetului unității administrativ-teritoriale.

Concluzionează agentul constatator că, administratorul bugetului local – primarul satului Copceac, UTA Găgăuzia, nu a depășit atribuțiile care i-au fost acordate și a administrat bugetul pe anul 2024, în conformitate cu competența sa, acordată de legislația în vigoare și decizia Consiliului sătesc Copceac nr. 1/3 din 06 februarie 2023, potrivit căreia Consiliul sătesc Copceac a acordat dreptul Primăriei satului Copceac de a majora și/sau diminua bugetele aprobate pentru funcționarea deplină și neîntreruptă a tuturor subdiviziunilor primăriei, cu aprobarea ulterioară a proiectelor de decizie de către consiliul local.

Prin urmare, agentul constatator urma să identifice decizia Consiliului sătesc Copceac prin care a fost aprobat bugetul local pentru anul 2024, la capitolul impozitul pentru terenuri, cu venituri în sumă de 800 000 lei, cu anexele de rigoare, precum și decizia

Consiliului sătesc Copceac prin care a fost modificat acest buget local pentru anul 2024, la capitolul impozitul pentru terenuri, de la suma de 800 000 lei la suma de 1 600 000 lei.

Totodată, agentul constatator urma să identifice membrii Consiliului sătesc Copceac, membrii Comisiei pentru economie, buget și comerț, legalitate și ordine publică, precum și perceptorul de taxe al primăriei, în vederea audierii acestora referitor la circumstanțele invocate în plângerea depusă de Baboglo Nicolai.

De asemenea, instanța de judecată va da o apreciere critică constatărilor agentului constatator precum că, primarul satului Copceac era împuternicit să majoreze și/sau să modifice bugetul local, or potrivit art. 14 alin. (2) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administraţia publică locală, pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întâi stabilite la art. 4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competenţe: lit. n) aprobă decizia bugetară anuală, precum şi decizii privind modificarea bugetului local.

Mai mult, deși agentul constatator face referire la decizia Consiliului sătesc Copceac nr. 1/3 din 06 februarie 2023, potrivit căreia primarului i-a fost acordat dreptul de a majora și/sau diminua bugetele aprobate pentru funcționarea deplină și neîntreruptă a tuturor subdiviziunilor primăriei, instanța de judecată reține că, însuși respectiva decizie prevede că, această majorare și/sau diminuare a bugetului e posibilă cu aprobarea ulterioară de către consiliul local, iar o astfel de decizie de majorare a bugetului pentru anul 2024, la capitolul impozitul pentru terenuri, de la suma de 800 000 lei la suma de 1 600 000 lei la materialele cauzei nu se găsește.

În plus, nu este clar dacă decizia Consiliului sătesc Copceac nr. 1/3 din 06 februarie 2023, prin care a fost concretizat bugetul local pentru anul 2023 și acordat primarului dreptul de a majora și/sau diminua bugetul aprobat la acel moment, îi oferă primarului același drept de a opera modificări în bugetul local pentru anul 2024, în condițiile în care bugetul local se aprobă anual de către Consiliul local.

Ca urmare, instanța de judecată constată că, agentul constatator la emiterea încheierii nr. 11/7-498 din 30 iulie 2025, pe marginea plângerii, nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în plângere și nu au fost acumulate suficiente probe, or, este evident că agentul constatator nu a efectuat acțiunile procesuale necesare în vederea constatării faptelor contravenționale.

În acord cu art. 381 alin. (4) din Codul contravențional, *autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cât şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.*

Se impune a remarca că, în temeiul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, apare obligația pozitivă a Statului de a efectua o investigație efectivă în cadrul căreia să fie determinate toate circumstanțele legate de comiterea presupuselor fapte prejudiciabile, cât și în măsură de identifice făptuitorul (făptuitorii), precum și atragerea acestora la răspundere. Indiferent de modalitățile de cercetare, autoritățile trebuie să acționeze din oficiu din momentul în care faptele relevante ajung la cunoștința lor. De asemenea, ancheta trebuie să fie detaliată, ceea ce înseamnă că autoritățile trebuie să ia toate măsurile rezonabile pe care le pot lua pentru a obține probele referitoare la incidentul în cauză, că trebuie întotdeauna să facă eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat și că

nu trebuie să se bazeze pe concluzii premature sau nefondate pentru încetarea anchetei sau justificarea deciziei lor. Pe de altă parte, deși se poate întâmpla ca ancheta să fie împiedicată de obstacole sau dificultăți, rămâne totuși valabil faptul că o reacție promptă a autorităților este esențială pentru siguranța publică, pentru a menține încrederea publicului și respectul său față de statul de drept și pentru a preveni orice impresie de tolerare a activității ilegale sau de coluziune în comiterea lor. De asemenea, procedura trebuie să se finalizeze într-un termen rezonabil (cauza Nicolae Virgiliu Tănase vs. România, cererea nr. 41720/13, hotărârea din 25 iunie 2019 [MC] §134 -135, 137, 139, 144, 148-150, 162, 164-167).

Urmează a fi notat că, decizia adoptată pe marginea materialului înregistrat de către agentul constatator trebuie să conțină o motivare adecvată, concretă, precisă, necontradictorie și corespunzătoare tuturor circumstanțelor constatate pe parcursul examinării plângerii, încât să arate temeiurile care au condus la concluzia adoptată.

În asemenea circumstanțe, încheierea agentului constatator din cadrul Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție, Guțu Dmitri, nr. 11/7-498 din 30 iulie 2025 privind examinarea materialului înregistrat în cancelaria Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție cu nr. 1000 din 02 iunie 2025, pe faptele pretins ilegale ale primarului s. Copceac, UTA Găgăuzia, urmează a fi anulată, din motiv că acesta nu a realizat o anchetă eficientă, nu au fost acumulate suficiente probe, nu au fost efectuate acțiunile procesuale obligatorii, nu s-a dat răspuns la toate argumentele invocate în plângere, iar în lipsa acestora nu se poate emite o hotărâre întemeiată.

Este de menționat că, Curtea europeană a reiterat că funcţia unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult ca atât, o hotărâre motivată oferă părții posibilitatea să o conteste, precum şi posibilitatea de a revedea decizia de către instanța de judecată. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public a administrării justiției. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.

Raportând la caz prevederile legale invocate supra, având în vedere cele constatate, se impune anularea încheiereii agentului constatator din cadrul Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție, Guțu Dmitri, nr. 11/7-498 din 30 iulie 2025 privind examinarea materialului înregistrat în cancelaria Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție cu nr. 1000 din 02 iunie 2025, pe faptele pretins ilegale ale primarului s. Copceac, UTA Găgăuzia, cu remiterea materialelor pentru efectuarea cercetărilor suplimentare după competență Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție.

În conformitate cu prevederile art. 448, art. 458, art. 460-462 Cod contravențional, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se admite contestația depusă de Baboglo Nicolai împotriva încheierii agentului constatator din cadrul Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție, Guțu Dmitri, nr. 11/7-498 din 30 iulie 2025 privind examinarea materialului înregistrat în cancelaria Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție cu nr. 1000 din 02 iunie 2025, pe faptele pretins ilegale ale primarului s. Copceac, UTA Găgăuzia.

Se anulează încheierea agentului constatator din cadrul Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție, Guțu Dmitri, nr. 11/7-498 din 30 iulie 2025 privind examinarea materialului înregistrat în cancelaria Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție cu nr. 1000 din 02 iunie 2025, pe faptele pretins ilegale ale primarului s. Copceac, UTA Găgăuzia, cu remiterea materialelor pentru reexaminare după competență Direcției Generale Teritoriale Sud a Centrului Național Anticorupție.

Încheierea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Cahul în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Președintele ședinței
Judecător **Aliona Sârbu**